

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/150/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320202325
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2020:6320202325.2

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloletú S. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, t.č. neodkladným opatrením odovzdanú do starostlivosti Diagnostického centra Y. Y., v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Z., dcéru otca O. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., B. XXXX/XX a matky R. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., O. XX/XX, v spoločnom konaní o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Z. na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Brezno uznesením č.k. 9P/4/2020-10 zo dňa 18.06.2020 a o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým mu maloletá bude odovzdaná do jeho starostlivosti, takto

rozhodol:

I.1. Súd na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno ex officio z a č í n a konanie o zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Brezno uznesením č.k. 9P/4/2020-10 zo dňa 18.06.2020.

2. M e n í sa uznesenie Okresného súdu Brezno č. k. 9P/4/2020-10 zo dňa 18.06.2020 tak, že neodkladné opatrenie, na základe ktorého sa maloletá nachádza v Diagnostickom centre Y. Y. sa r u š í.

II. Na návrh otca maloletej sa n a r i a ě u j e toto neodkladné opatrenie :

1. Diagnostické centrum Y. Y. odovzdá maloletú do starostlivosti otca.

2. Otec je p o v i n n ý v lehote 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia podať návrh vo veci samej - o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej.

3. Ak otec v stanovenej lehote návrh vo veci samej nepodá, neodkladné opatrenie, ktorým mu bola maloletá odovzdaná do starostlivosti sa r u š í prvým dňom po uplynutí uvedenej lehoty.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 22.10.2020 o 9:29 otec maloletej tunajšiemu súdu osobne doručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha odovzdania maloletej do jeho osobnej starostlivosti, konanie o jeho návrhu sa vedie pod zn. 8P/150/2020.

2. Dňa 22.10.2020 o 14:03 Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Z. doručil tunajšiemu súdu podnet na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného tunajším súdom uznesením č.k. 9P/4/2020-10 zo dňa 18.06.2020, na základe ktorého je maloletá t.č. v starostlivosti Diagnostického centra Y. Y. z dôvodu splnenia účelu tohto nariadenia.

3. Tunajší súd uznesením č.k. 8P/150/2020-17 zo dňa 23.10.2020 obidve konania spojil do spoločného konania.

4. Otec maloletej svoj návrh odôvodnil tým, že vzťah matky s maloletou nie je dobrý, je nevhodný pre ďalší vývoj maloletej. V domácnosti matky sú časté hádky aj fyzické napádania. Maloletá nechce žiť s matkou v spoločnej domácnosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Z. vo svojom podnete uvádza, že dňa 13.10.2020 Diagnostické centrum Y. Y. oznámilo úradu, že neodkladné opatrenie splnilo svoj účel - u maloletej je ukončená odborná diagnostika. S maloletou v centre neboli žiadne problémy. Nie je potrebné aby bola ďalej umiestnená v režimovom zariadení aj keď počas procesu odbornej diagnostiky v rozhovoroch maloletá často uvádzala, že v minulosti bola užívateľkou drog. Počas diagnostického procesu sa u maloletej neprejavili žiadne prejavy závislosti.

Počas pobytu maloletej v Diagnostickom centre jej matka ju nekontaktovala, s maloletou má dlhodobu rozvrátené vzťahy.

Otec má záujem o starostlivosť o maloletú. Sám chce maloletú vyzdvihnúť v Diagnostickom centre a priviesť ju do svojej domácnosti nakoľko nedovolí aby maloletá išla k svojej matke, pretože s tou to ide "dole vodou". Podľa úradu otec maloletej má dostatočné zručnosti, schopnosti a zdroje vytvoriť maloletej bezpečné a stabilné prostredie, ktoré maloletá potrebuje pre svoj zdravý všestranný vývin. Otec sa o maloletú dokáže riadne postarať, dohliadnuť na jej prípravu na povolanie a jej efektívne a zmysluplné trávenie voľného času, aby sa predišlo nevhodnému správaniu sa maloletej v minulosti. Aj počas pobytu maloletej v Diagnostickom centre sa otec o ňu zaujímal a bol jej oporou.

5. Úrad k svojmu podnetu pripojil v kópii správu z pobytu maloletej v Diagnostickom centre Y. Y. zo dňa 15.10.2020.

Z tejto správy súd zistil, že maloletá bola v Diagnostickom centre umiestnená dňa 25.06.2020 na základe neodkladného opatrenia nariadeného Okresným súdom Brezno uznesením č.k. 9P/4/2020-10. Dôvodom umiestnenia boli dlhodobejšie výchovné problémy, nerešpektovanie autorít, zanedbávanie povinnej školskej dochádzky, experimentovanie s omamnými látkami. Na základe žiadosti otca maloletej Spojená škola - Stredná odborná škola podnikania Z. Z. prerušila maloletej štúdium na tejto škole od 01.09.2020 najdlhšie do 31.08.2023.

Maloletá po príchode do Diagnostického centra bola umiestnená do karanténnej miestnosti. Medzi dievčatá prišla 01.07.2020 - bola komunikatívna, aktívna, ochotná, zaradila sa do aktivít bez problémov. Postupne prechádzala do slušnej komunikácie tak s dievčatami ako aj s dospelými. Vinu za svoje zlyhávajúce vidí vo svojej matke a iných, len nie v sebe. Pomerne rýchlo sa zorientovala v pravidlách fungovania centra a dodržiavala ich. Je spravodlivá, empatická, rada pomôže, dá sa na ňu spoľahnúť. Má veľmi príjemné vystupovanie, je ochotná, veselá, dokáže byť veľmi vďačná. Má veľmi dobrú jemnú a hrubú motoriku, estetické cítenie, neodtiaha sa od žiadnej práce a urobí ju dobre. Záleží jej na výsledku svojej práce. Pomerne rýchlo sa stala vedúcou skupiny a neskôr vedúcou samosprávy. Je pohybovo nadaná. Rada číta knihy. Je nekonfliktná, ale u niektorých dievčat nie je obľúbená, čo neznamená, že by ju nerešpektovali. Na vyučovanie sa pripravuje samostatne a zodpovedne.

Jej intelektové schopnosti sa t.č. nachádzajú v pásme priemeru, jej verbálna a neverbálna zložka je rovnomerne rozložená.

Individuálny kontakt nadväzuje spontánne, je komunikatívna. Je prístupná a ochotná spolupracovať. Otvorene rozpráva o dôvodoch, ktoré ju priviedli do zariadenia. Svoje zlyhanie externalizuje a dáva ho za vinu najmä matke a prostrediu, v ktorom vyrastala. Voči matke má ambivalentný vzťah. Túži jej odpustiť a zároveň jej nevie zabudnúť ako sa ku nej správala. Uvedomuje si svoje pochybenie a premýšľa o svojom správaní. Pri plnení povinností sa prejavuje jej zmysel pre zodpovednosť a dôslednosť. Je vďačná za pochvalu a pozitívne ocenenie. Prítomnosť koreňov v kresbe stromu môže symbolizovať u nej nevyrovnanosť vzťahu s rodičmi. Projektívna technika tiež poukazuje na potrebu bezpečia, citlivosť, pružnosť, pocit straty, nedostatok stálosti.

Jej správanie je dlhodobu ustálené. Pobyt v zariadení jej prospieva a plní si svoj účel. Počas pobytu v zariadení udržiava pravidelný telefonický kontakt so svojim otcom. Uvádza, že sa im počas pobytu zlepšil vzťah. S matkou je kontakt sporadický.

Diagnostické centrum v závere svojej správy uvádza, že vzhľadom na uvedené skutočnosti a preukázanie stabilného správania maloletej považuje jej diagnostiku za ukončenú. Odporúča návrat maloletej do domáceho prostredia za predpokladu vytvorenia bezpečného a stabilného prostredia, do ktorého by sa mohla vrátiť. Ďalej odporúča, aby maloletá pokračovala vo vzdelávacom procese na strednej škole, čím by sa eliminovala pravdepodobnosť návratu k záhaľčivému spôsobu života a prípadnému opätovnému užívaniu omamných látok. V prípade opakovaného zlyhávania centrum odporúča vyhľadať odbornú psychologickú pomoc a komunikáciu so sociálnou kuratelou.

6. Z opatrovníckeho spisu maloletej súd zistil, že je narodená mimo manželstva. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom č.k. 32P/43/2005-34 zo dňa 19.05.2005, právoplatným 25.06.2005 upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej tak, že ju zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na ňu výživným. Rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 2P/130/2012-37 zo dňa 14.08.2012, právoplatným 25.09.2012 sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletej zvýšeným výživným vo výške 120,- Eur mesačne.

Od decembra 2019 bola maloletá evidovaná v Centre pre liečbu drogových závislostí v Z. Z., kde sa 3 krát podrobila odberu moču na toxikologické vyšetrenie, všetky vzorky boli pozitívne na kanabinoidy; a 2 krát aj na metanfetamín. Okresný súd Brezno uznesením č.k. 1P/27/2020-12 zo dňa 16.03.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil maloletej povinnosť absolvovať pedopsychiatrické vyšetrenie a rodičom maloletej uložil povinnosť zabezpečiť účasť maloletej na takomto vyšetrení v termíne najneskôr do 31.03.2020. Maloletá bola dvakrát objednaná k lekárovi so špecializáciou na pedopsychiatriu, avšak ani raz sa na vyšetrenie nedostavila.

Okresný súd Brezno uznesením č.k. 9P/4/2020-10 zo dňa 18.06.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú odovzdal Diagnostickému centru Y. Y. za účelom zabezpečenia odbornej diagnostiky. Diagnostické centrum Y. Y. vo svojej správe zo dňa 15.10.2020 odporúča návrat maloletej do domáceho prostredia za predpokladu vytvorenia bezpečného a stabilného prostredia, do ktorého by sa mala vrátiť.

K výroku I. :

7. Podľa § 363 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie ak sa zmenia pomery, alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

8. Podľa článku 3 ods. 1 Základných princípov CMP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

9. Podľa článku 3 ods. 2 Základných princípov CMP ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal ak by bol sám zákonodarcom a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Tak Civilný mimosporový poriadok ako aj Civilný sporový poriadok neupravujú konkrétne procesný postup pri zrušení neodkladného opatrenia, preto súd v súlade s citovaným článkom 3, ods. 2 Základných princípov CMP má za to, že v súčasnosti rozumné usporiadanie procesných vzťahov vyžaduje bezodkladne upraviť pomery maloletej, čo súd aj urobil - ex offio začal konanie o zrušení nariadeného neodkladného opatrenia a zároveň aj zrušil nariadené neodkladné opatrenie.

Súd pri zrušení neodkladného opatrenia postupoval rovnakým procesným postupom ako pri nariaďovaní neodkladného opatrenia, a to bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania. K rozhodnutiu súdu postačovali listinné dôkazy, najmä správa z Diagnostického centra Y. Y. zo dňa 15.10.2020.

K výroku II. :

12. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúčeného a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

15. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

17. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

18. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

19. Podľa Základných zásad Čl. 5 písm. a) až c) Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len "Zákon o rodine"), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie, stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.

20. Podľa Článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

21. Podľa Článku 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Takéto určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie, alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi, alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

22. Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o právach dieťaťa, tento Dohovor je vyhlásený pod č. 104/1991 Zb.

23. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa vyplýva, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, obmedzí sa len na osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver, z ktorého možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Záujem maloletého dieťaťa však musí byť pri rozhodovaní vždy dominantný.

24. Vzhľadom k tomu, že pobyt maloletej v Diagnostickom centre Y. Y. splnil svoj účel, súd zrušil neodkladné opatrenie, na základe ktorého maloletá bola odovzdaná do uvedeného centra. Po skončení pobytu v Diagnostickom centre Y. Y. by sa maloletá mala vrátiť do domácnosti matky, ktorej bola do osobnej starostlivosti zverená rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/43/2005-34 zo dňa 19.05.2005, právoplatným 25.06.2005. Diagnostické centrum doporučilo návrat maloletej do domáceho prostredia za predpokladu vytvorenia bezpečného a stabilného prostredia. Takéto prostredie matka maloletej dlhodobejšie nevytvára, nakoľko už v predchádzajúcich konaniach, ktoré sú súčasťou opatrovníckeho spisu maloletej, bolo zistené, že matka s maloletou nemajú dobrý vzájomný vzťah, hádali sa, maloletá z domácnosti matky utekala, ani počas pobytu v Diagnostickom centre sa matka o maloletú nezaujímala, sama matka podľa otca ide "dolu vodou".

Počas pobytu maloletej v Diagnostickom centre sa o ňu zaujímal jej otec, ktorý podľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Z. má dostatočné zručnosti, schopnosti a zdroje vytvoriť maloletej bezpečné a stabilné prostredie, ktoré maloletá potrebuje pre svoj zdravý všestranný vývin. Podľa úradu otec sa o maloletú dokáže riadne postarať, dohliadnuť na jej prípravu na povolanie a jej efektívne a zmysluplné trávenie voľného času, aby sa predišlo jej nevhodnému správaniu sa z minulosti.

25. Na základe vyššie uvedených skutočností súd návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým mu maloletá bude odovzdaná do starostlivosti vyhovel a pri zrušení pobytu maloletej v Diagnostickom centre Y. Y. toto centrum zaviazal maloletú odovzdať do starostlivosti otca.

26. Zároveň súd zaviazal otca, aby v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia podal návrh vo veci samej - o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Ak otec v stanovenej lehote návrh vo veci samej nepodá, toto neodkladné opatrenie sa zruší prvým dňom po uplynutí uvedenej lehoty a pokiaľ medzičasom nedôjde k inému rozhodnutiu maloletá sa bude musieť vrátiť do domácnosti matky na základe rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/43/2005-34 zo dňa 19.05.2005.

27. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Poukazujúc na ustanovenie základných princípov článok 3, ods. 2 Civilného mimosporového poriadku toto rozhodnutie tak vo výroku I., ako aj vo výroku II. je vykonateľné dňom právoplatnosti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno, a to v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000,-Eur, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho domu komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).